



Motion: Nya dokumentmallar

”Många som kommer in i SRD har $\LaTeX$ -skräck”

— Christofer Gärtner, Studierådsordförande

1 Introduktion

$\LaTeX$ är förmodligen bekant för de flesta på sektionen. Redan från DoD:en utsätts man för långa kompileringstider, krångliga `\macron` och kryptiska felmeddelanden. Trots detta har sektionen historiskt varit flitiga $\LaTeX$ -användare, och faktum är att vi faktiskt har *två olika* $\LaTeX$ -mallar som används aktivt på sektionen för att typsätta dokument. Det ena, **dsek-latex** är det som används i styrdokumentet och allt som är någorlunda ”permanent”. Det andra, **dsekdocs**, skapades mer nyligen som en tänkt ersättare, och är det som används för att generera dokument i **GerDa**.

Vill man skriva eller uppdatera ett dokument är det svårt att veta exakt var man ska vända sig. GerDa finns förvisso och är ett fantastiskt verktyg, men vill man göra något mer komplicerat än att skriva en motion händer det oftast (av egen erfarenhet) att man istället förlitar sig på något gammalt Overleaf-projekt som kopierats och gått i arv sen 2014, och som då dessutom använder de gamla mallarna! Har man inte tillgång till ett sådant projekt måste man själv klona ner mall-repot för att sedan ladda upp det i sitt eget Overleaf och joxa och pillar där tills allt funkar — eller så försöker man köra lokalt på sin egen dator, vilket kräver ca 3 Gb standardpaket för att ens börja, och kräver minst lika mycket annan konfiguration. Enklare hade det varit om något av paketen var uppladdade på CTAN, vilket är ett repository för $\LaTeX$ -paket, men tyvärr är inte så fallet.

Vi föreslår ett enklare system: att byta från $\LaTeX$ helt och hållet.

2 Typst

Under våren har vi jobbat med att återskapa sektionens $\LaTeX$ -mallar i Typst¹, och har nu nått det stadie där vi känner att det är redo att börja användas på riktigt.

Vill man skapa ett nytt Dsek-dokument räcker det med att ha **typst-tillägget** i VS Code och skriva `#import "@preview/dsek:0.1.0": *` högst upp i en `.typ`-fil, och så är det löst! Inga 3Gb-nedladdningar, inget `git clone`, och inget krångel med `TEXMFHOME`. En hel motion kan skrivas med:

¹Typst är, likt $\LaTeX$, ett typsättningsspråk som används för att få dokument att konsekvent se ut som man vill. De gör alltså mer eller mindre samma sak, men skillnaden är att Typst utvecklades till stor del för att lösa de brister som $\LaTeX$ har. Bland annat har det ett inbyggt förstapartspaketthanteringssystem som laddar ner endast de paket som behövs, s.k. ”instant preview” så man slipper kompilera om för varje ändring man gör, och är framförallt väldigt mycket enklare att skriva och förstå (enligt oss, iallafall). Det har en egen motsvarighet till Overleaf (**typst.app**) där man slipper betala om man vill jobba fler än 2 i samma projekt!



```
#import "@preview/dsek:0.1.0": *
#show: motion.with(
  title: "Stoppa den cancerösa spridningen av Weihestephaner",
  meeting: "XTM1",
  authors: (
    (name: "Kryon Tiberi0S", message: "För godare öl"),
    (name: "GeneralEn"),
  ),
)

= Introduktion
Vi gillar inte Weihestephaner

== Varför
- Det är inte gott
- Det smakar äckligt

= Slutsats
Vi yrkar på
- att sektionen minskar eller helt upphör med inköp av Weihestephaner
```

Det som händer här är

- `#import "@preview/dsek:0.1.0": *` importerar allt från dsek-paketet, version 0.1.0
- `#show: motion.with(..)` använder mallen för en motion, vilket innebär att den fixar titeln, signaturer och annat så att det ser ut som ett motionsdokument på sektionen brukar göra.
- `= Introduktion`, `== Varför`, etc är kapitelmarkörer och fungerar precis som # gör i Markdown.
- Inledande bindestreck (- Det är...) blir till en punktlista, precis likt denna!
- - att sektionen... formateras automatiskt till en att-sats

Vi har fixat mallar för alla typer av tänkbara dokument, och de flesta är mer eller mindre precis lika enkla att använda. Till exempel kan man göra föredragninslistor så här:

```
#import "@preview/dsek:0.1.0": *
#show: agenda.with(
  meeting: "XTM1",
  time: date(6, 10, 2026),
  authors: (
    name: "Ella Svensson", position: "Ordförande",
  ),
)

- [] OFMÖ
- [Sång] Sektionshymn
+ #link("https://dsek.se/rosa_pa_bal.pdf", "Text") // blir bilaga "Text"
- [Beslut] Motion: Stoppa Weihestephaner
+ #link("https://dsek.se/weihestephaner.pdf") // blir bilaga 1
+ #link("https://dsek.se/weihestephaner_svar.pdf") // blir bilaga 2
- [] OFMA
```



och protokoll så här:

```
#import "@preview/dsek:0.1.0": *
#import strings: *
#show: minutes.with(
  meeting: "XTM1",
  attendees: ( // namn härifrån kan @nämnas
    ("Ella Svensson", styr.ordf), // alla poster har färdiga variabler
    ("Loke Bahr", styr.vice_ordf),
    ("Kryon Tiberi0S"),
  ),
  chair: [@ellasvensson],
  secretary: [@lokebahr],
)

/ OFMÖ:
@ellasvensson[] förklarade mötet öppnat 12:17.
// @namn[] blir "Post Namn Efternamn", så "Ordförande Ella Svensson"

/ Sång:
Mötet sjöng sektionshymnen.

/ Motion\: Stoppa Weihestephaner:
Mötet beslöt
- att avslå motionen i sin helhet

/ OFMA:
@ellasvensson förklarade mötet öppnat 12:19.
// utan [] blir det bara "Ella Svensson"
```

3 Q&&A

3.1 Jag älskar att läsa, men skriver inte några Dsek-dokument själv — kommer jag märka någon skillnad?

Förhoppningsvis inte! Vi har lagt väldigt mycket tid på att allt ska se mer eller mindre exakt likadant ut som i de existerande mallarna. Samtliga av handlingarna som jag (Dag) har skickat till det här mötet har varit skrivna i detta nya system—inklusive den här motionen—och en något äldre version har även använts för styrelse- och sektionmötesprotokoll sedan i våras. Så om ni inte märkt något förrän nu tar vi det som att vi lyckats!

3.2 Vad händer med GerDa, använder inte det fortfarande L^AT_EX-mallarna?

Jo, men eftersom GerDa abstraherar bort mycket av krånglet med L^AT_EX och producerar färdiga PDF:er tycker vi inte det är ett lika brådskande problem att lösa. Syftet med den här motionen är göra det enkelt att underhålla och skapa dokument på ett sätt som är (nästan) lika lätt som att skriva i GerDa men fortfarande lika flexibelt som dsekdocs-mallarna.

Med det sagt är tanken att vi på sikt (förhoppningsvis innan årsskiftet!) ska snickra ihop en ersättare till GerDa som använder dessa mallar utan att behöva lära sig Typst, och integrera den direkt på hemsidan!



3.3 Jag tycker typ $\LaTeX$ är lite mysigt

<https://sv.wikipedia.org/wiki/Stockholmssyndromet>

3.4 Blir det inte jobbigt översätta alla nuvarande styrdokument till de nya mallarna?

Jo, antagligen... om vi inte redan hade fixat det!

Skulle motionen gå igenom finns färdiga .typ-filer att slänga upp på styrdokument-repot så fort dsek-paketet accepteras på Typst Universe 😊

4 Några avslutande ord

snälla vi har jobbat jättemycket på detta :)))

Undertecknade yrkar på

- 1 **att** uppdatera sektionens styrdokumentsmallar från $\LaTeX$ till Typst.
- 2 **att** uppdatera *Policy för styrdokument* enligt bilaga
- 3 **att** uppdatera *Riktlinje för grafisk profil* enligt bilaga
- 4 **att** lägga till beslutsuppföljningen att uppdatera styrdokumenterna till de nya mallarna, med oss samt Loke Bahr som ansvariga, till HTM2 2026.

Overfull \hbox (9.89561pt too wide),

Dag Hemberg
 $\LaTeX$ -hatare

Lund, Dag som ←



Nelli Skogman
Typst-avnjutare